

Avoim hallinto, Suomen III toimintasuunnitelman valmistelu vuosille 2017–2019 Käynnistystyöpajan 6.9.2016 ryhmätöiden tulokset

Teema 1 Tiedon ja päätöksenteon avoimuus ja vastuullisuus

- Avustusten myöntämiskriteerien tekeminen läpinäkyväksi
 - Raportointien kohtuullistaminen avustusten osalta läpi hallinnonalojen
 - Yksityisen sektorin kautta kanavoitu rahoitus pitäisi olla avoimempaa
- Valtionhallinnon osallisuusmalli:
 - Mitä moderni hallinto on?
 - Mikä on valtion suhde kansalaisiin?
- Korruption vastaisuus
 - Lobbajarekisteri
 - Edunvalvontamateriaali julkiseksi
- Julkisuuslaki
 - Toimeenpanon ongelmat – tunnettavuus
 - Yhtiöittämisen ongelmat
 - Koulutus ja viestintätarve
 - Julkisuuslain toimeenpanon varmistaminen, lakien päällekkäisyyden vuoksi katve-alueita – varmuuden vuoksi ei luovuteta tietoa.
 - Julkisuuden edistäminen viranomaisten viivytellessä tietopyynnön vastaamisessa (sanktiot, HO:n pikaratkaisut, tms?)
- Päätöksenteon prosessien läpinäkyvyys
 - Visualisointi ja tiedon saavutettavuus
 - Valtionhallinnon osallisuusmalli – suhde kansalaisiin
 - Prosessien eri vaiheet avoimet
 - Avoimuus jo suunnitteluvaiheessa, tarjotaan kunnille neuvontaa teknisestä toteutuksesta ja malleista
- Tietoa on paljon, mutta se on sirpaloitunutta
- Digitalisaatiota tehdään datan ei ihmisten ehdoilla – ymmärrettävän tiedon saaminen
- Toimintakulttuurien erilaisuus ja asennekasvatus – keskinäinen ymmärrys
- Miten ylipäättään kansalaisten tietojen säilyminen voidaan varmistaa häiriötilanteissa, kun aiemmat arkistot ei käytössä
- Kansalaisella ja virkamiehellä tulisi olla sama tieto käytössään – kaikille sama tieto!
- Tietopyyntöjen viivytytys – ei ole julkisuuslain henkeä – julkisuusasiamies tarvittaisiin
- Yleinen tietovarantojen avoimuus
 - Tullitiedot
 - Yhteisöjen omistaja- ja edunsaajatiedot
 - Kehitysyhteistyön avoimuus

- Yritysten omistaja- ja edunsaajatietojen julkisuus helposti saatavassa muodossa ehkäisee korruptiota
- Karenssiajat johtaville virkamiehille
- Julkaistaan kaikki viranhaltijoiden päätökset (verkossa yms.)
- Vastuullisuus otsikkoon

Teema 2 Yhtiöittäminen ja julkisuus

- Lainsäädännön muutostarpeet, julkisuuslain uudistaminen kattamaan liikelaitokset – ns. Ruotsin malli
- Korruption torjunta – erityisesti suurissa julkisissa hankinnoissa – läpinäkyvyys päätöksissä
- Sote- palvelujen yhtiöittäminen – osakeyhtiölaki
- Julkisuuslain uudistaminen – miten sopeutuu nykymuodossaan yhtiöihin
- Vaaditaan monikansallisilta yrityksiltä veroraportointia
- Uudistetaan julkisuuslaki ja selvennetään soveltuuko nykyinen julkisuuslaki yhtiöihin
 - Julkaistaan tietoa tietopyyntöihin vastaamisesta
- Valtionyhtiöiden maakohtainen veroraportointi
- Ulkoistettavat palvelut soveltuvin osin – julkisista tehtävistä yksityiseltä puolelta ostettavat julkisuus
- Määriteltävä keinot, joilla varmistetaan, ettei julkisuus liikaa kärsi/kapene, kun toimintoja ulkoistetaan
- Valtionyhtiöiden maakohtainen veroraportointi
- Ulkomaankauppa ja yhtiöiden tietojen läpinäkyvyys (raha vs. ihmisoikeudet)

Teema 3 – Palvelujen saavutettavuus ja esteettömyys

- Ikäryhmien huomioonotto ja syrjäytymisvaarassa olevat
- Korostetaanko digitalisointia liikaa avoimen hallinnon ohjelmassa – muut toimintatavat
- Tulee olla mahdollisuus henkilökohtaiseen palveluun – ei vain digi
- Lisätään IT-opastajien koulutusta ja tarjontaa kunnissa
- Miten avoimen hallinnon ohjelma voisi vaikuttaa siihen ettei yhteiskunta jakaannu – lisättävä paikallista kehittämistä
- Matalan kynnykset osallistuminen ja vaikuttaminen
- Kuntien vuorovaikutuskyky heikko monissa kaupungeissa – johtuu osittain työnjaosta, ratkaisuvallat virkamiehet ovat kiireisiä
- Onko vuorovaikutukseen resursseja hallinnossa, onko se organisoitu, onko asiakaspalveluosaamista
- Hyvät kokemukset koulutusmateriaaliksi valtionhallinnon yleiskoulutukseen
- Tuetaan kirjastojen roolia sähköisten palvelujen ja osallisuusmahdollisuuksien opastus- ja neuvontapisteinä
 - Apuna esimerkiksi että ikäihmiset saa pankkilaskunsa maksettua neuvontapisteinä
- Selvitetään mitkä on kansainvälisesti parhaat käytännöt ikäihmisten ja digisyrjäytyneiden palveluiden varmistamiseksi ja toteutetaan Suomessa
- Teemaehdotus: Digisyrjäytymisen ehkäiseminen
- Riittävä tuki palvelujen käytössä
- Sähköisten palvelujen esteettömyys

- Ei pitäisi olla tarvetta tehdä ylenmääräisesti hakemuksia, ennakoiva tiedoin hyödyntäminen
- Viranomaisten välinen tietojen vaihto sujuvaksi – lainsäädännön muutostarpeita on
- Palvelujen tavoittaminen läheltä joko fyysisesti ja digi niin ettei ole esteitä (avustettu)
- Syrjäytymisvaarassa olevien tarpeet huomioon (erilaiset tarpeet)
- Erilaisten ryhmien ja tarpeiden huomioiminen palveluja suunniteltaessa, kokemusasiantuntijuus
- Kansalaisissa kolme ryhmää 1) kärryillä kaikesta 2) tsemppaa ja selviytyy 3) jää ulkopuolelle
- Vaasassa 30 vuotta vanhusneuvosto toimi aluksi hyvin
 - Laki? Heikensi toimintaa, ei mahdollisuutta osallistua lautakuntiin kun vanhusasioita esillä, vasta päätösten jälkeen
- Käyttäjälähtöisyys
- Miten OGP voisi vaikuttaa ylipäätään yhteiskunnan jakaantumiseen
- Paikallinen kehittäminen
- Matalan kynnyksen osallistuminen ja vaikuttaminen
- Tiedonsaanti paikallisesti/asiakaskohtaamiset
- Tieto on ymmärrettävässä muodossa, visualisointi, selkeäkielisyys